

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pacsika Szabolcs ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Nagy Ágnes kamarai jogtanácsos (címe.) által képviselt I.rendű alperes neve Rendőrség (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes, a dr. Vecsey Tamás kamarai jogtanácsos (címe.) által képviselt II.rendű alperes neve Rendőr-főkapitányság (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. október 5. napján meghozott 68.P.24.955/2016/24-I. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy az I. rendű alperes azzal sértette meg a felperes emberi méltóságát, hogy a vele szemben 2011. október 29-én, a kezei hátrabilincselésével alkalmazott kényszerintézkedést a rendőrség épületében is fenntartotta.

Az I. rendű alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 100.000 (százezer) forintra és annak az elsőfokú bíróság által megállapított kamataira leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 12.000 (tizenkétezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

A fennmaradó 42.000 (negyvenkétezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

A felperes és az I. rendű alperes első- és másodfokú költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a felperes 2011. október 29-én délelőtt ...-as járatszámú villamoson utazott. A ... tér és ... úti megállók között szóváltásba keveredett a villamoson mellette ülő ...val, akit ököllel előbb az orrán, majd a fején is megütött. Az ... úti megállóban a villamosvezető leszállította az utasokat, a felperessel, a sértettel és ... tanúval az ... téri végállomásig ment, ahol a villamosvezető bejelentése nyomán az I. rendű alperes állományaiba tartozó rendőrök 10:30 órakor intézkedtek. Meghallgatták a felperest, aki arra a kérdésre, hogy amit tett, azt miért tette, nem tudott értelmes választ adni és mindvégig zavartan viselkedett, ezért a kezeit 10:43 órakor hátra bilincselték, a szolgálati gépkocsiba ültették és előállították a ...i Rendőrkapitányságon. A nyomozóhatóság garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen indított nyomozást, és még ugyanezen a napon 11:24 órától

12:42 óráig terjedő időben tanúként hallgatta ki ...t, majd miután azt állapította meg, hogy a bűncselekmény a ...-as villamos ..., ... és ... utcai megállója közötti részen történt, a bűnügy áttételéről rendelkezett a 01100/4657/2011/bü. számú határozattal.

Az I. rendű alperes állományába tartozó rendőrök felperest 13:05 órakor átszállították az eljárásra illetékes ...i Rendőrkapitányságra, ahova 13:20 órakor érkeztek meg, a bilincset 13:25 órakor levették, majd az előállító helyiségbe vitték.

A 01140/5596/2011/bü. számon súlyos testi sértés kísérlet büntettének megalapozott gyanúja miatt a felperes ellen folyamatban lévő eljárásban 14:55 és 15:19 óra között tanúként hallgatták ki ...t. Ezt követően 16:13 óra és 16:43 óra között a felperes, mint gyanúsított kihallgatására került sor, aki a gyanúsítás ellen panasszal élt, vallomást nem kívánt tenni. Ujjnyomatvétele után 17:30 órakor távozhatt a rendőrség épületéből.

A felperes 2011. november 14-én kelt beadványában feljelentést tett az őt 2011. október 29. napján előállító rendőrök ellen. Sérelmezte, hogy annak ellenére megbilincselték a villamosnál, hogy megvárta a rendőröket, nem állt szándékában eltávozni a helyszínről. Hátrabilincsel kézzel vitték be a ...i rendőrségre, ott kérése ellenére nem vették le róla a bilincset, nem mehetett WC-re, nem kapott sem enni, sem innivalót, megbilincselve szállították át a ...i rendőrkapitányságra. A keze ekkorra már zsibbadt a túl szoros bilincstől, az ezzel okozott hámsérülés még több órával később is jól látható volt. A kihallgatását követő eltávozásáig ennivalót, innivalót itt sem kapott, és csak rendőri kísérettel mehetett WC-re.

A ...i Nyomozó Ügyészség a 2012. augusztus 1. napján kelt Nyom.2027/2011. számú határozatával a jogellenes fogva tartás büntette miatt indult bűnügyben a nyomozást megszüntette, mivel megállapítása szerint a cselekmény nem bűncselekmény. A felperes bűncselekmény (garázdaság vétsége) elkövetésével volt gyanúsítható, ezért került sor az előállítására. A rendőrség a felperes szabadságát a törvény előírásai szerinti időtartamban korlátozta csak, ezért fogva tartására nem jogellenesen került sor.

A felperes a határozat ellen panasszal nem élt.

A ...i Ügyészség 2012. október 27-én vádat emelt a felperessel szemben B.XIV.6402/2012. számon súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt. A Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 12.B.XIV.10.509/2013. számon folyt büntetőeljárásban a bíróság 2015. szeptember 16. napján meghozott 78. számú ítéletében a felperest bűnösnek mondta ki testi sértés büntettének kísérletében, és ezért pénzbüntetésre ítélte. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a Budapesten 2016. március 30. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 32.Bf.12.361/2015/8. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta azzal, hogy a részletfizetésre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte.

A felperes pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. rendű alperes megsértette emberi méltósághoz való jogát azzal, hogy jogellenesen alkalmazott bilincset vele szemben, kezek hátra helyzetben, 2011. október 29-én 10:30 perctől kezdve az előállítás alatt és mindvégig a két rendőrkapitányságra történt kísérés során. Kérte továbbá kötelezni az I. rendű alperest 400.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek 2011. október 29-től a kifizetésig számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére. A felperes arra hivatkozott, hogy a bilincs alkalmazásának szükségessége az eljárás körülményeiből egyáltalán nem következett, hiszen a rendőri intézkedés során mindvégig együttműködött, a rendőri utasításokkal nem szegült szembe semmilyen formában és mértékben. Nem tanúsított erőszakos vagy garázda magatartást, nem akart szökni vagy kárt okozni magában és nem támadott az intézkedő rendőrökre vagy más személyekre és erre utaló közlést, mozdulatot sem tett. Jogellenesen került sor a megbilincselésére és jogellenes az előidézett fizikai behatás is, mivel a bilincs olyan szorosan került a kezeire, hogy a bőrén

hámsérülést idézett elő. Jogszerűtlen volt a kényszerintézkedés végrehajtásának módja, a kezek hátra bilincselése és az is, hogy átszállítására bilincsben került sor.

A II. rendű alperessel szemben annak megállapítását kérte, hogy a II. rendű alperes megsértette az emberi méltósághoz és a személyes szabadsághoz való jogát, testi épségét, különösen az egészséghez való jogát azáltal, hogy a ...i Rendőrkapitányságon történt előállítását követően 13:00 óráig fogva tartották, mindvégig hátrabilincselte kézzel, két és fél órán keresztül étlen, szomjan volt, nem engedték WC-re, megalázó bánásmódban részesült, bűnözőként kezelték, édesanyját nem értesíthette. Kérése ellenére nem vették le róla a bilincset, sőt még azt sem tették meg, hogy legalább előre helyzetbe bilincseljék a kezeit. Kérte ezért, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest 100.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek 2011. október 29-től a kifizetésig számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy az előállítást követően a ...i Rendőrkapitányságon két és fél órán keresztül étlen, szomjan, hátrabilincselte kézzel fogva tartották, majd megállapították, hogy semmilyen eljárásra nem illetékesek, ennek során sérült a szükségesség és az arányosság követelménye. Az előállítás célja a felperes kihallgatása volt, ezért a lehető legrövidebb tartamú előállításra volt szükség. A rendőrkapitányság épületében csak addig tarthatták volna jogszerűen fogva, amíg az előállítással kapcsolatos és a büntetőeljárás megindításához szükséges információkat a rendőrség felveszi. A két rendőrkapitányságon történt fogva tartása meghaladta az öt órát, ennek ellenére azonban nem kapott sem enni, sem inni, rosszulléte ellenére nem tudott néhány lépést sétálni, de még felállni sem.

A felperes előadta, hogy az alperesek sérelmezett intézkedései lelkileg nagyon megviselték, elvesztette a rendőrség jogszerű feladatvégzésébe és általában közigazgatás egésze iránti bizalmát.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérték.

Az I. rendű alperes másodlagosan a kereset jogalapjának megalapozottsága esetére azt indítványozta, hogy a bíróság utasítsa el a nem vagyoni kártérítés iránti igényt, mert a felperes kártérítéssel kompenzálандó lelki megrázkódtatást nem szenvedett, a kifogásolt magatartás kapcsán a felróhatóság csekély mértékű, ezért a jogsérelmet az objektív szankció is kellően reparálja. Harmadlagosan azt kérte, hogy a nem vagyoni kártérítés összegét legfeljebb 100.000 forintban állapítsa meg a bíróság, a kialakult joggyakorlatra és annak jelen ügy tényeivel történő egybevetésére figyelemmel.

Arra hivatkozott, hogy a felperessel szemben a bilincs kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és indokolt volt, mert elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem volt megakadályozható. Az eljáró rendőrök alappal következtettek arra, hogy az intézkedés (elfogás és előállítás) biztonságos és eredményes végrehajtásának veszélyeztetettsége fennállt, tekintettel arra, hogy a felperes személy elleni erőszakos bűncselekményt követett el egy védett korban lévő sértett sérelmére, magatartása pedig a zavartság és az idegesség jeleit mutatta. Előállítására gépjárművel került sor, ezért a bilincs alkalmazását közlekedésbiztonsági okok is indokolták. Hivatkozott arra, hogy mivel a felperes nem vagyoni kárigényét az I. rendű alperes olyan magatartására alapítja, amelyet közhatalmi tevékenysége során, szolgálati feladatellátás keretén belül fejtett ki, ezért vizsgálандó a perben alkalmazandó polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349. § (1) bekezdésében írt speciális törvényi feltételek fennállta, nevezetesen a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati eszközök igénybevétele, e körben különösen, hogy a felperes a panasztétel jogával élt-e. Utalt arra is, hogy a felperes a peresített kárigény megnyílását követően közel fél évtizeddel és az elévülési határidő lejártát megelőzően néhány nappal kívánja érvényesíteni, mely körülményt úgy kell értékelni, hogy a felperes kártérítéssel kompenzálандó lelki megrázkódtatást nem szenvedett el.

A II. rendű alperes döntően arra hivatkozott, hogy a felperes a tényállításait nem igazolta, azokat az

által csatolt iratmásolatok nem támasztják alá. A felperes feljelentése alapján a ...i Nyomozó Ügyészség vizsgálta a jogellenes fogva tartás esetleges fennállását. A határozat jogorvoslati kiiktatást is tartalmazott, azonban a nyomozást megszüntető határozattal szemben a felperes fellebbezéssel nem élt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az I. rendű alperes tekintetében alaposnak, a II. rendű alperes tekintetében részben találta megalapozottnak.

Megállapította, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy 2011. október 29-én 10:43 óra és 13:20 óra között a felperessel szemben a kezek hátra bilincselésével kényszerintézkedést alkalmazott, megsértette a felperes emberi méltóságát.

Kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek nem vagyoni kártérítésként 400.000 forintot, és ezen összeg után 2011. október 29-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes, míg 2013. július 1-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 100.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a II. rendű alperes azzal, hogy 2011. október 29-én a felperesnek a ...i Rendőrkapitányságon történt előállítása végrehajtása során nem gondoskodott a felperes élelemmel történő ellátásáról, megsértette a felperes emberi méltóságát.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek nem vagyoni kártérítésként 50.000 forint tőkét és ezen összeg után 2011. október 29-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes, míg 2013. július 1-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és megállapította, hogy 32.400 forint eljárási illetéket az állam visel.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdése alapján állapította meg, a Pp. 164. § (1) bekezdésében írt bizonyítási szabály alapul vételével.

Ismertette a perben alkalmazandó Alkotmány 8. § (1) bekezdését, 54. § (1) és (2) bekezdését, 55. § (1) és (3) bekezdéseit, 58. § (1) bekezdését, az 1976. évi 8. számú törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezség okmánya 9. cikk 1. pontját, az 1996. évi XXXI. törvénnyel a belső jog részévé vált, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 5. cikkét.

Azt rögzítette, hogy a személyes szabadság mindenkit megillet, de az társadalmi és egyéb fontos érdekből korlátozható.

A sajátos polgári jogi személyiségvédelmi eszközök érvényesítésének kizárólag objektív feltételei vannak, független a jogsértő felróhatóságától, magatartása jó- vagy rosszhiszeműségétől. Amennyiben a jog által védett személyiség érdekkörébe történő behatolás megvalósul, úgy a kötelezettnek kell azt igazolnia, hogy a felek közötti jogviszony tartalmánál vagy a törvény rendelkezésénél fogva, jogosult volt a beavatkozásra.

Az alperesi védekezésre tekintettel az a rendőri intézkedés kritériumai tekintetében ismertette a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 13. § (1) bekezdését Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdését, 16. § (1) bekezdését, a 17. § (1) bekezdését, a 18. § (1)-(3) bekezdéseit.

A személyiségi jog megsértésének polgári jogi következményei körében a Ptk. 84. §-át ismertette, továbbá a kártérítési igény tekintetében utalt a kártérítés általános Ptk. 339. §- 344. § és speciális a Ptk. 345. §-353. § rögzített rendelkezéseire. Úgy ítélte meg, hogy ugyan a felperes nem kívánta a közhatalom gyakorlásával összefüggésben okozott kárért való felelősség szabályaira alapítani keresetét, azonban az alperesek személye miatt vizsgálni kellett, hogy a Ptk. 349. § (1)

bekezdésében írt speciális törvényi feltételek a perbeli esetben megvalósultak-e. A perbeli esetben, a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati eszköz a rendőrségi törvényben szabályozott panaszjog, ez azonban a perbeli esetben nem volt alkalmas jogorvoslati eszköz a keresetben állított jogsérelem orvoslására. A felperes a személyhez fűződő jogának megsértését az I. rendű alperes részéről indokolatlanul alkalmazott bilincshasználásban, míg a II. rendű alperes tekintetében a jogellenes fogva tartásban jelölte meg, mely jogsérelmeket a bilincshasználat és a fogva tartást követően benyújtható, az Rtv. által biztosított panasz nem orvosolta volna. Az emberi méltóság pedig kiemelt alapjog, amelynek sérelme esetén kisebb jogalkalmazási tévedés is kártérítést alapozhat meg.

Az egyes alperesek felelősségét vizsgálva azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes állományába tartozó rendőrök alaposan következtethettek arra, hogy a felperes részéről bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja fennállhat, ez azonban önmagában a bilincshasználat törvényes voltát nem alapozza meg. Ismertette a Rtv. 48. §-át és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 41. §-át és azt állapította meg a rendelkezésre álló iratokból, hogy a felperessel szemben a bilincs alkalmazására attól függetlenül jogszerűen kerülhetett sor, ha a rendőri intézkedéssel szemben ellenszegülést nem tanúsított, de fennállt a szökés veszélye, illetve fogva tartása során kísérését rendelték el. Ugyancsak a BM rendelet ezen rendelkezései tartalmazzák a bilincs alkalmazásának módjára vonatkozó rendelkezéseket.

Azt is rögzítette, hogy az az intézkedés a legalkalmasabb, legmegfelelőbb, legcélszerűbb, amely még szükséges és már elégséges az intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósulásához. Ez elégíti ki az arányosság követelményét. Ugyanakkor nem megfelelő az intézkedés, ha szükséges ugyan, de még nem elégséges, és akkor sem megfelelő az intézkedés, ha elégséges (alkalmas) ugyan, azonban (már) szükségtelen.

A perbeli esetben az intézkedő rendőröknek arról volt tudomásuk, hogy állampolgárok visszatartanak egy embert, aki verekedett. A rendőri felszólításra a felperes a villamosról leszállt, iratait az intézkedő rendőröknek átadta és válaszolt a feltett kérdésekre, ezek körében nem vonta kétségbe, és elismerte, hogy egy alkalommal megütötte a sértettet. Az elsőfokú bíróság meggyőződése szerint a felperes magatartásából nem vonhattak le okszerű következtetést a bilincs alkalmazására, mert a személy elleni erőszakos cselekmény elkövetésére néhány villamosmegállóval korábban került sor, a felperes azonban az ...i térig vezető úton nem szállt le a villamosról, a kikerülő intézkedő rendőröket megvárta, az intézkedő rendőr kérésére az igazolásra történő felhívásnak eleget tett. Vele szemben az intézkedés során két rendőr járt el, a bilincselés megtörténtéig tartó 12 perces rendőri intézkedés alatt felperes nem adta semmi jelét annak, hogy szándékában állna kivonni magát a rendőri intézkedés alól. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a felperessel szemben a bilincs alkalmazása nem volt törvényes, mert szükségtelen volt.

A rendőri jelentés alapján azt is megállapította, hogy a bilincselést mindvégig az I. rendű alperes állományába tartozó rendőrök foganatosították és tartották fenn az alatt az idő alatt is, amikor a felperest a ...i Rendőrkapitányságra szállították, ott rövid ideig előállították, majd onnan továbbszállították a ...i Rendőrkapitányságra. A kényszerítő eszköz fenntartásának indoka mindvégig a Rtv. 48. § c) pont szerinti, a felperes szökésének megakadályozása volt, ez azonban indokolatlan és szükségtelen volt 2 óra 40 percen keresztül. Azon I. rendű alperesi hivatkozást, miszerint a felperes magatartása a zavartság és az idegesség jeleit mutatta, illetve a felperes a vele szemben intézkedő rendőrök alkatát tekintve bármikor el tudott volna menni, egyedül az intézkedő rendőr nem tudta volna megállítani, az elsőfokú bíróság nem fogadta el, ezt ugyanis az eset körülményei nem támasztották alá.

A perbeli napon a felperes személyi szabadságában korlátozva volt, de nem volt fogva, nem volt előzetes letartóztatásban és nem állt szabadságvesztés büntetés hatálya alatt. Ebből következően

annak sem volt indoka, hogy a kísérés, az előállító egységen vagy a fogdán kívüli őrzés ideje alatt a bilincs alkalmazását fenntartsák. Azt pedig, hogy az előállított személy megbilincselését a rendőrség épületén belül is változatlanul fenntartsák, a szolgálati szabályzat nem teszi lehetővé.

A BM rendelet hivatkozott rendelkezései szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélszerűsbben kell, hogy megválassza, egyúttal rögzíti azokat az eseteket, amikor célszerű a kényszerítő intézkedést a kezek hátra bilincselésével alkalmazni. Az I. rendű alperes a bilincshasználat felperes által kifogásolt módjával összefüggésben részletes nyilatkozatot nem tett, az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a rendőri intézkedés kezdetén semmilyen olyan magatartást nem tanúsított, és az eset körülményei sem adtak okot annak valószínűsítésére, hogy a felperes szökni kíván, ezért a kezek hátra bilincselése különösen szükségtelen, indokolatlan, célszerűtlen, ezért jogellenes volt. Semmiképpen nem tekinthető a legcélszerűsbb kényszerítő eszköz alkalmazásnak az, hogy a ...i Rendőrkapitányságon történt előállításig eltelt közel két és fél óra alatt ezt mindvégig fenntartották. Méltánytalan, megalázó és a felperes testi épségét is veszélyeztető testhelyzetet eredményezett a szolgálati gépjárműben történő utazás során, mivel teljes mértékben kiszolgáltatott és egy esetleges veszélyhelyzet esetén védekezésre képtelen állapotot tartott fenn. Mérlegelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes feljelentésében a keresetével azonos tartalomban panaszolta meg a kényszerítő eszköz alkalmazását, noha ebben az eljárásban nem volt vizsgálat tárgya kényszerítő eszköz alkalmazása.

A kifejtett indokok alapján azt állapította meg, hogy a felperessel szemben az I. rendű alperes állományába tartozó rendőrök részéről a kényszerintézkedés (bilincs) alkalmazása indokolatlan, szükségtelen és aránytalan volt, következésképpen a kényszerintézkedést jogellenesen, a rendőrségre vonatkozó jogszabályokat megsértve rendelték el és alkalmazták a felperessel szemben. Az ilyen intézkedés jogszabályi alap hiányában sérti a felperes személyiségi jogait ezen belül emberi méltóságát. Az ellenállást nem tanúsító, mindvégig együttműködő felperes mások szeme láttára történő megbilincselése, a megbilincselésnek az a módja, hogy kezeit hátra bilincselték, ilyen módon két és fél órán keresztül bilincsben tartották anélkül, hogy akárcsak változtattak volna a bilincselés módján, olyan megalázó helyzetet okozott a felperes számára, ami teljes mértékben indokolja az emberi méltóság megsértésének megállapítását.

Azon állítását azonban, hogy a bilincs olyan szorosan került a kezeire, hogy ott hámsérülést idézett elő a felperes nem bizonyította, ezért ezen állítást a bíróság megalapozatlannak találta.

A II. rendű alperessel szemben érvényesített kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította a perben azt, hogy a ...i Rendőrkapitányságon történt előállítása alatt vele szemben a II. rendű alperes jogellenes magatartást tanúsított, ezért ebben a vonatkozásban a keresetet megalapozatlannak találta és azt elutasította.

A II. rendű alperessel szemben egyetlen egy vonatkozásban találta megalapozottnak a felperes kérelmét az elsőfokú bíróság. A BM rendelet 31. § (11) bekezdése alapján, amennyiben a személyi szabadság elvonása az intézkedés kezdetétől számítva az öt órát eléri, azt követően a rendőri szerv köteles gondoskodni a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról. A Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a perben a II. rendű alperest terhelte a bizonyítás kötelezettsége arra vonatkozóan, hogy ezen kötelezettségének a kényszerintézkedést foganatosító rendőri szerv eleget tett, erre azonban nem került sor. Azzal, hogy a felperes számára ezt a II. rendű alperes nem biztosította megsértette a felperes emberi méltóságát.

A nem vagyoni kártérítés körében rögzítette, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett bizonyítania azt, hogy az alperesek jogellenes magatartásával okozati összefüggésben őt kár érte, ugyanakkor az alperesek kötelezettsége volt a kártérítési felelősség alóli mentesülés érdekében annak bizonyítása, hogy az állományukba tartozó rendőrök magatartása nem volt felróható, mert

úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt. Az elsőfokú bíróság a korábban is kifejtettek alapján úgy ítélte meg, hogy mindkét alperes eljárása, az alkalmazott intézkedések jogellenesnek minősülnek és egyben felróhatóak is, a kimentés körében egyik alperes sem ajánlott fel bizonyítást.

Nyilvánvaló módon kedvezőtlenül érintette a felperes életminőségét, társadalmi elfogadottságát a jogosulatlanul alkalmazott kényszerintézkedés, szabadságkorlátozás. A felperes azonban a köztudomású tényeken túlmenően a személyes előadását alátámasztó tanúvallomásokkal is megfelelően bizonyította azt, hogy az alperesek intézkedése lelkileg megviselte, tartósan szorongást okozott nála. Az I. rendű alperes vonatkozásában különösen súlyosnak ítélte meg a jogsértés tárgyi súlyát. Megítélése szerint a 14. és a 15. számú tárgyalási jegyzőkönyvekben rögzített tanúvallomások alátámasztják azt is, hogy a felperessel történtek és különösen a bilincshasználat jelentősen kihatott a társas kapcsolataira, a szűkebb és tágabb baráti, ismerősi körrel való viszonyára is, bezárkózott, visszahúzódná vált. A felperes azóta sem tudta feldolgozni a vele történeteket, bizalmatlanná vált a rendőrök, a hatóságok irányába, megrendült a bizalma a hivatalos szervekkel szemben, amellett, hogy igazságérzetéből adódóan a rendőrök jogellenes bilincshasználatával kapcsolatos téma mind a mai napig élénken foglalkoztatja.

Mindezeket a szempontokat mérlegelve az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét mindkét alperes vonatkozásában, az I. rendű alperes vonatkozásában összecszerúságában is indokoltnak és megalapozottnak. A perbeli eset összes körülményeit figyelembe véve és mérlegelve az I. rendű felperest a kereset szerint marasztalta a nem vagyoni kártérítési igény tekintetében. A II. rendű alperest - a keresettől eltérő összegű - a jelen ítéletben megállapított jogsértéssel - okozati összefüggésben előidézett nem vagyoni hátrány ellentételezésére alkalmas nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte.

A késedelmi kamat megfizetésére a Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alpereseket.

A perköltség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű alperest, a II. rendű alperes tekintetében a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy mivel mindkét fél jogi képviselővel járt el, a perrel felmerült költségeiket a felek maguk viseljék. Az illeték viseléséről az I. rendű alperes illetékmentességére és arra tekintettel határozott, hogy a felperes 30.000 forint illetéket lerótt.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődlegesen azt kérte, hogy a másodfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértés miatt az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és utasítsa a bíróságot a per újabb tárgyalására, valamint újabb határozat meghozatalára.

Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy a másodfokú bíróság a keresetet utasítsa el és a felperest marasztalja a jogorvoslati eljárásban felmerült perköltségekben.

Harmadlagosan kérte a felperesnek megítélt nem vagyoni kártérítés összegének 100.000 forintra leszállítását.

Álláspontja szerint a törvényszék a felek által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok egybevetéséből részben téves jogi következtetéseket vont le, továbbá részben iratellenes megállapításokat tett.

Kifogásolta, hogy a törvényszék a tanúkat anonim módon hallgatta ki, ennek indokát nem adta.

Az I. rendű alperes állományába tartozó rendőrök döntési helyzetével kapcsolatosan nem fejtette ki, hogy pontosan mely körülményeket értékelte. Abból, hogy két járőr intézkedett milyen következtetéseket vont le, nem vette figyelembe, hogy a felperes zavartan viselkedett, több figyelembe vett körülmény ugyanakkor kizárólag a felperes előadásán alapul, amelyek nincsenek összhangban az eljáró rendőröknek a büntetőeljárás során tett vallomásaival.

A tanúvallomások körében hivatkozott arra, hogy a tanúk az eseményekről kizárólag közvetett úton, a felperestől bírtak tudomással és érdektelennek sem tekinthetők. Részletesen elemezve a tanúvallomásokat mutatott rá az azokban fellelhető ellentmondásokra, észrevételezte, hogy azokban a tanúk sokszor értékelést, véleményt alkottak a rendőri intézkedésről.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság úgy állapította meg, hogy a felperes visszahúzódó, bezárkózó lett, hogy bizonyítási eljárást folytatott volna arra vonatkozóan, hogy általános kedélyállapota korábban milyen volt, a tanúk pedig nem tettek nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a felperessel milyen gyakoriságban találkoznak, ezáltal a felperes kedélyállapotára vonatkozó benyomásaik milyen mértékben tekinthetők teljes körűnek.

Vitatta azon felperes állításának valóságtartalmát, ami szerint a jogállamba és az alkotmányos rendbe vetett hite megingott volna, mert több ízben is a hatóságok segítségét kérte vélt sérelmei orvoslásához.

Vitatta, hogy a felperes megbilincselésére nagy nyilvánosság előtt került sor, mert ezt a körülményt a felperes csak állította, de nem bizonyította.

Hibásan értékelte az elsőfokú bíróság az alperes terhére azt a feltételezést, hogy a gépjárműben megbilincselve szállított felperes nagyobb eséllyel volt balesetnek kitett, miközben arra nem volt tekintettel, hogy a felperes részéről személy elleni erőszak miatt folyt az eljárás, okkal lehetett ilyen magatartás megismétlődésétől tartani.

Vitatta, hogy a bilincsben eltöltött teljes időtartam miatt fennállna a felelőssége.

Az alperes alkalmazottainak az az egyetlen információ állt rendelkezésére, hogy a felperes személy elleni erőszakos cselekményt követett el, a cselekmény óta eltelt közel öt év hosszúságú időtartam miatt az egyéb mérlegelés alá vonható körülmények csak feltételezésen alapulnak, emiatt a kényszerítőeszköz alkalmazásának jogszerűtlensége nem állapítható meg, figyelemmel a Rtv. 15. § (1) bekezdésére.

Továbbra is fenntartotta azon álláspontját, hogy a felperes nem merítette ki a jogorvoslati lehetőségeket, ezért kártérítési igénye a Ptk. 349. § alapján alaptalan. Hivatkozott az 1998. évi XIX. törvény 196. §-ra.

Kifogásolta, hogy hogy a törvényszék nem értékelte a felperes által körülírt jogsérelem és az ennek nyomán kezdeményezett igényérvényesítés között eltelt időt, mely arra enged következtetni, hogy a felperes nem szenvedett el kártérítéssel kompenzálendő lelki megrázkódást.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az I. rendű alperesnek az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelme kapcsán kifejtett érveivel szemben arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes az elsőfokú eljárás során nem kifogásolta az elsőfokú bíróság eljárását, a tanúk adatainak teljes körűen zárt kezelését, hozzájuk intézhetett kérdéseket. A Pp. 13. § alapján sem az eljáró bíróval, sem az eljáró bírósággal szemben nem terjesztett elő kizárási indítványt, az eljárás szabálytalansága miatt nem nyújtott be kifogást. Álláspontja szerint e körben felhozott indokai a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján egyébként sem minősülnek olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, amely miatt az ítélet hatályon kívül helyezése indokolt lenne.

Azon másodlagos fellebbezési kérelemmel összefüggésben, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a keresetet utasítsa el arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényállást megfelelően állapította meg, a bizonyítékokat helyesen mérlegelve hozta meg döntését. Kirívóan iratellenesnek tartotta azon alperesi hivatkozást, hogy az elsőfokú bíróság olyan bizonyítékokra alapozta döntését, amelyek a perrel érintett események után évekkel keletkeztek. Utalt e körben a 2011 őszén az eljáró rendőrökkel szemben előterjesztett feljelentésére, illetőleg a büntetőeljárásra, amelyben foglalt bizonyítékok jóval 2016. évet megelőzően keletkeztek. Kiemelte, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy az I. rendű alperessel szolgálati viszonyban álló rendőrök a vonatkozó jogszabályokat megsértve jártak el a felperessel szemben, mert szökésének, a büntetőeljárás megghiúsításának veszélye nem állt fenn.

Továbbra is vitatta, hogy a rendőri intézkedés időpontjában viselkedése zavart volt és hangsúlyozta, hogy vele szemben nem egy rendőr járt el. A rendőri vallomások körében arra hivatkozott, hogy az azokat tartalmazó, a büntetőeljárás során keletkezett jegyzőkönyvek ugyan közokiratok, azonban ez önmagában a vallomások valóságát nem igazolják.

A panaszjog körében ugyancsak fenntartotta álláspontját, miszerint sem a Be. 196. §-a, sem az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerinti panaszjog nem olyan, ami alkalmas lenne a nem vagyoni kára elhárítása. Személyiségi jogainak sérelme a vele szemben megtett jogellenes intézkedésekkel azonnal bekövetkeztek, ezért az ezt követően tehető panasz a jogsértés bekövetkeztének elhárítására nem alkalmas.

A harmadlagos, a nem vagyoni kártérítés összegének leszállítására irányuló fellebbezési kérelemmel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a perben kihallgatott tanúk vallomása és a felperes személyes előadása az összecszerűség alátámasztására alkalmas bizonyítékok. Az alperes a tanúk vallomásaink kiragadott részleteivel érvelt, ezért következtetései hibásak. Ezen túlmenően pedig nincs olyan perrendi szabály, ami az ellentmondó vallomást a bizonyítékok köréből kirekesztené.

A megbilincselésének körülményei körében arra hivatkozott, hogy a rendőri jelentés tartalmazza annak helyszínét. Az ... téren, az ... áruházszal szemben található buszmegálló hétköznapi délelőtti forgalmas hely, így alappal hivatkozott arra, hogy a jogsértés nagy nyilvánosság előtt történt.

Az alperes a per jelen szakaszában a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján nem hivatkozhat arra, hogy a bilincselés teljes időtartama az I. rendű alperes cselekvése során történt.

Az időmúlás körében azt adta elő, hogy a büntető eljárás 2016. tavaszán zárult le, annak ideje alatt nem volt energiája a kereset benyújtására, ezen túlmenően a lehető legtovább várt az alperesek bocsánatkérésére.

Az alperes jogsértése pedig kiemelkedő tárgyi súlyú volt, amit fokoz, hogy a jogtalan intézkedés minősített esete valósult meg, amikor a kezeit hátrabilincselték.

Mindezen körülményeket helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság, amikor az I. rendű alperest 400.000 forint nem vagyoni kártérítésnek a megmértására kötelezte.

A II. rendű alperes fellebbezést nem terjesztett elő.

Az I. rendű alperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a per eldöntése szempontjából kellő mértékben feltárta, a vonatkozó jogszabályok körét kimerítően ismertette, azonban részben téves következtetést vont le. Ez abból adódott, hogy a perrel érintett események értékelése során a rendőri intézkedést megelőző történéseknek nem tulajdonított kellő jelentőséget. Ez azt eredményezte, hogy a kényszerintézkedés szükséges és arányos voltát pusztán annak figyelembevételével mérlegelte, hogy a felperes a rendőrségi intézkedés során együttműködő volt, szökést nem kísérelt meg, az eljárás lefolytatását akadályozó fizikai kísérletet nem tett.

Arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy az ítélet hatályon kívül helyezése körében felsorolt alperesi indokok a Pp. 252. § (2) bekezdésének alkalmazását nem vonhatják maguk után, de azok érdemben sem helytállóak. Az eljáró bíró elfogultsága tárgyában a Pp. 18.§-19. § szerinti eljárásban kell döntenet, a Pp. 252. § (4) bekezdése csak abban az esetben alkalmazható, ha az ítélet hatályon kívül helyezésére, egyéb okok és nem az eljáró bíró elfogultsága vezet.

A tanúk anonim módon történő kihallgatása tárgyában az alperes a 2017. szeptember 12-én tartott tárgyaláson a felperes ezen indítványa indokbeli kiegészítését elfogadta, a továbbiak során a Pp. 167. § alapján megtartott kihallgatásokat nem ellenezte, eljárási kifogást sem terjesztett elő, ezért eljárási szabálysértés nem állapítható meg.

A másodlagos és harmadlagos fellebbezési kérelmek azonban az alábbiak szerint részben

megalapozottak.

Az Rtv. 48. § alapján a rendőr bilincs kényszerintézkedést akkor alkalmazhat, ha a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy esetében fennáll az önkárosítás, vagy a támadás, illetve a szökés veszélye és ezt meg kívánja akadályozni vagy pedig szükséges ellenszegülésének megtörése. Ezen feltételek közül több együttesen is fennállhat. A perben rendelkezésre álló adatok alapján az I. rendű alperes irataiban a szökés megakadályozására utaló Rtv. 48. § c) pontja került feltüntetésre, azonban ez nem akadályozza annak, hogy a személyhez fűződő jogi sérelem megállapítására irányuló kereseti kérelem elbírálása során a bíróság a bilincshasználat tekintetében általánosságban vizsgálja, hogy állt-e fenn olyan körülmény, amely jogszerűvé teszi ezen kényszerintézkedést. Személyhez fűződő jogi sérelem nem következik be, ha az intézkedés foganatosítója olyan okot jelöl meg, amely nem áll fenn, de eset összes körülményei arra mutatnak, hogy más indok tényszerűen megállapítónan fennállt.

A per során a felperes a szökés megkísérlésének hiányára, az alperes arra helyezte a hangsúlyt, hogy a felperes erőszakos, testi sérülést eredményező személy elleni bűncselekmény elkövetésével volt alaposan gyanúsítható a vele szemben alkalmazott kényszerintézkedés időpontjában. A jogszerűség megítélése során arra kell tekintettel lenni, hogy az adott időpillanatban az ennek szükségességéről döntő személy milyen ismeretekkel, tapasztalatokkal rendelkezik. A perbeli esetben a járőr azt tapasztalta, hogy a helyszínen tartózkodik egy vérző arcú idős személy, akinek a sérülését a tanú és a sértett egybehangzó vallomása alapján az erős testalkatú, fiatalabb ember okozta, aki ezt a tényt maga is elismerte. A cselekmény előzményeiről a helyszíni vallomások (01140/5596/11.bü. Jelentés 2011. október 29.) alapján egyértelműen csak az volt megállapítható, hogy arra egy olyan szóváltást követően került sor amelyre semmiképpen sem adekvát, logikus válasz a felperes cselekedete. A felperesen semmilyen olyan nyom nem látszott, ami a testi érintkezés kölcsönösségét alátámasztotta volna, míg a sértett jól érzékelhető fizikai bántalmazást szenvedett el. A felperes a rendőri jelentés szerint (01140/5596/11.bü. Jelentés 2011. október 29.) a vele szemben történő intézkedés során nem hivatkozott arra, hogy őt a sértett megtámadta, megütötte volna, erre a nyomozás során történt első gyanúsítottként történő kihallgatása során (01140/5596/11.bü. Jegyzőkönyv gyanúsított ki hallgatásról 2011. október 29.) sem hivatkozott. Az intézkedést foganatosító rendőr mind a nyomozás, mind a büntetőeljárás során egyezően adta elő azt, hogy a felperes az általa sem vitatottan megtörtént ütés indokaira nem adott semmilyen választ. Az eset szemtanúja ugyancsak azt adta elő, hogy a felperes részéről az ütés váratlan volt. (01100/4657/2011.bü. Jegyzőkönyv tanúkihallgatásról 2011. október 29.)

Mindezek alapján nem tekinthető jogszerűtlennek a felperessel szemben a bilincs kényszerítőintézkedés alkalmazása figyelemmel az Rtv. 48. § b) pontjára, amely szerint támadás megakadályozására is alkalmazhat a rendőr bilincs kényszerintézkedést. A felperesnek az alperes által aktuálisan megismerhető magatartása ugyanis kiszámíthatatlannak volt minősíthető. Az a körülmény, hogy a rendőri intézkedés időpontjában a felperes viselkedése mennyiben volt zavart a büntetőeljárás során nem kapott hangsúlyt, jelenleg az már ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg arra is tekintettel, hogy nem tisztázott az sem, hogy ezen a fogalmon a bilincselést végző rendőr tanú és a felperes ugyan azt érti-e. Az ugyanakkor egyértelműen megállapítható, hogy az általa sem tagadott tette indítékára a felperes semmilyen magyarázatot nem adott, ami olyan irracionális megnyilvánulás, ami értékelhető zavart viselkedésnek is. A felperes által elkövetett cselekmény, mely egy hétköznapi eseményre adott, a perbeli szituációhoz nem társítható reakció volt, ezért nem tekinthető indokolatlannak és aránytalannak sem olyan kényszerintézkedés alkalmazása, amely alkalmas egy esetleges támadást meggátolni. A felperes által elkövetett váratlan és felperesi magyarázat hiányában előzmény nélkülinek tekinthető fizikai bántalmazás pedig azt is

indokolta, hogy kezeit hátrabilincseljék, mert az aktuális ismeretek alapján tőle nem volt elképzelhetetlen egy fizikai erőszakban megnyilvánuló indulati tett, amelynek megakadályozására a kezek előrebilincselése nem alkalmas.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban sem, hogy a felperes hátrabilincseléssel kézzel történő szállítása fokozza a balesetveszélyt, mert e körben bizonyításra nem került sor, köztudomásúnak pedig ez, az eset összes körülményének feltárása nélkül nem tekinthető.

A hátrabilincselés fenntartása azonban a rendőrség épületén belül nem volt indokolt. Ez a szituáció az előállítástól (Rtv. 33. §) eltérő élethelyzet. A felperes magatartása az intézkedés kezdetétől eltelt időszakban nem volt olyan, ami arra utalt volna, hogy a megváltozott körülmények ellenére veszélyeztető magatartása megismétlődik. Ebben a helyzetben a hatóság olyan helyzetben van a gyanúsítottal szemben, ami egyéb körülmény hiányában automatikusan a bilincs fenntartását nem indokolja, különösen nem hátra helyzetben, még akkor sem, ha az a cselekmény, amellyel a felperes alappal volt gyanúsítható egy fizikai erőszakban megnyilvánuló tett volt. Arra is tekintettel kellett lenni, hogy a nyomozati cselekmények - tanúk kihallgatása, adatok felvétele, jegyzőkönyvvezés stb. előreláthatólag is egy hosszabb, egy helyen zajló folyamat, amelyben több hatósági személy részt vesz. Ezzel szemben az előállítás az érintett mozgatásával, a vele való közvetlen fizikai közelségben zajlik.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a felperessel szemben alkalmazott kényszerintézkedés, annak alperes által választott módja az előállítás során jogszerű volt, az illetékes kapitányságra történő átszállítás kivitelezése is. Az eljárás ezen mozzanata ugyanis az előállítás (Rtv. 33. §) része volt függetlenül attól, hogy őrizetbevételétől hosszabb idő telt el. Éppen ezért nem a kísérésre (BM. rendelet 76. §) vonatkozó szabályokat kellett alkalmazni, így önmagában az, hogy a felperes nem volt fogva nem perdöntő a bilincs alkalmazásának jogszerűsége tekintetében. A gépkocsiban történő szállítás során a felperes olyan a villamoson előállt helyzethez hasonlatos körülmények közé került, mint amelynek során a fizikai erőszakos cselekményét elkövette. Miután pedig annak indokaira semmiféle magyarázat nem volt, nem lehet jogszerűtlen az esetleg hasonló támadás megakadályozását célzó intézkedés.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság mindössze a ...i kapitányság épületén belül, hosszabb ideig fenntartott bilincselés tekintetében állapította meg a jogsértést, figyelemmel a Ptk. 76. § rendelkezéseire, mely szerint személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti többek között az emberi méltóság megsértése.

A Ptk. 84. § (1) bekezdése e) pontja alapján a megállapított személyhez fűződő jogi sérelem következményeként a sértett nem vagyoni kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Egyetértett a másodfokú bíróság a felperes azon érvelésével, hogy a Ptk. 349. § szabályaira is tekintettel a panaszjog az okozott kár elhárítására jelen esetben nem alkalmas jogintézmény. A nem vagyoni károkozás ugyanis ebben az esetben a sérelem nyomán bekövetkező belső érületi sérelem, amely nem nyer kompenzációt az által, hogy a panasznak helyt ad az arra jogosult szerv.

A nem vagyoni kár összecszerűsége vonatkozásában a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a felperes által felajánlott bizonyítás a ténylegesen elszenvedett jogsérelem vonatkozásában a köztudomásúnak tekinthető tényeken túlmutató sérelem, kár bekövetkeztét nem igazolta. Az ugyanis köztudomásúnak tekinthető, hogy a személyi szabadság korlátozása az ember személyiségének lényegét érinti, amely ha jogellenes nem vagyoni sérelemmel jár. A perbeli esetben az alperes a felperest hosszabb ideig tette ki szükségtelenül megalázó helyzetnek, ez azonban nagyobb nyilvánosságot nem kapott. A felperes érzelmi világában előállt sérelemre a tanúvallomások nem

terjedtek ki, figyelemmel arra, hogy azok elsősorban azt emelték ki, hogy a felperes az egész rendőri fellépést sérelmezte, mert úgy ítélte meg, hogy semmilyen olyan cselekményt nem követett el, ami a vele szemben folytatott büntetőeljárást indokoltta tette. Erre utal az is, hogy a felperes csak a büntetőeljárás befejezését követően terjesztette elő a bilincselés miatti polgári jogi igényét. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy ez a körülmény nem hagyható figyelmen kívül, mert arra utal, hogy a felperes olyan mértékű lelki károsodást nem szenvedett, ami nagyobb összegű kártérítéssel kompenzálható.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a felperes keresetének az I. rendű alperessel szemben csak részben adott helyt és a nem vagyoni kártérítés összegét is leszállította.

Mindez azt eredményezte, hogy a felperes az I. rendű alperessel szemben csak részben lett pernyertes, ezért a másodfokú bíróság, mind az első, mind a másodfokú eljárás során a felek pernyertességének arányát egyenlő mértékűnek ítélte. Erre figyelemmel a Pp. 239. § alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott a perköltség viseléséről.

A peres eljárás illetékének viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. § alapján döntött a másodfokú bíróság. Ezen rendelkezés során figyelemmel volt arra, hogy mind a felperes, mind az I. rendű alperes 18.000 forint kereseti és 24.000 forint fellebbezési (összesen 42.000 forint) illeték viselésére köteles, azonban a felperes 30.000 forint kereseti illetéket korábban már lerótt, az alperes pedig az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján illetékmentes volt.

Budapest, 2019. január 16.

. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró